

Suvestinė redakcija nuo 2003-05-15 iki 2003-07-18

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [86-2162](#), i. k. 0971100NUTA00000997

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL ŽALOS ATLYGINIMO NUKENTĖJUSIESIEMS DĖL SVEIKATOS SUŽALOJIMO
AR SUSIRGIMO PROFESINE LIGA, KAI ŠI PRIEVOLĖ PEREINA VALSTYBEI,
TVARKOS PATVIRTINIMO**

1997 m. rugsėjo 15 d. Nr. 997
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [571](#), 2003-05-08, Žin., 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [67-1656](#); 1999, Nr. 102-2618) 18¹ straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 1964, Nr. 19-138; 1994, Nr. [44-805](#); 1996, Nr. [73-1745](#)) 508 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, Žin., 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [571](#), 2003-05-08, Žin., 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

1. Patvirtinti Žalos atlyginimo nukentėjusiesiems dėl sveikatos sužalojimo ar susirgimo profesine liga, kai ši prievolė pereina valstybei, tvarką (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [571](#), 2003-05-08, Žin., 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

2. Šiuo nutarimu patvirtinta tvarka taikoma nuo 1997 m. rugsėjo 1 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

IRENA DEGUTIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1997 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 997

ŽALOS ATLYGINIMO NUKENTĖJUSIESIEMS DĖL SVEIKATOS SUŽALOJIMO AR SUSIRGIMO PROFESINE LIGA, KAI ŠI PRIEVOLĖ PEREINA VALSTYBEI, TVARKA

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

BENDROJI DALIS

1. Ši tvarka reglamentuoja žalos atlyginimą dėl sveikatos sužalojimo, netekus maitintojo ar susirgus profesine liga, kai reikalavimus atlyginti žalą tenkina valstybė:

1.1. pagal Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 18¹ straipsnio 1 dalį;

1.2. pagal galiojusio iki 2001 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 508 straipsnio 4 dalį;

1.3. kai žalos atlyginimą dėl nelaimingų atsitikimų, įvykusių dėl darbuotojų kaltės, mokėjo buvusios žemės ūkio įmonės (kolūkiai, valstybiniai ūkiai) iki jų privatizavimo (reorganizavimo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

2. Šios tvarkos 1 punkte nustatytais atvejais prievolę mokėti nukentėjusiesiems žalos atlyginimą vykdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai (toliau vadinama – teritoriniai skyriai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

ŽALOS ATLYGINIMO MOKĖJIMO TVARKA

3. Žalos atlyginimas šios tvarkos 1.1 punkte nurodytu atveju mokamas laikantis Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nuostatų. Žalos atlyginimas šios tvarkos 1.2 ir 1.3 punktuose nurodytais atvejais mokamas remiantis teismo sprendimu arba buvusio žalos atlyginimo mokėtojo sprendimu (įsakymu).

Punkto pakeitimai:

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

4. Žalos atlyginimą pagal žalos atlyginimo gavėjų prašymus apskaičiuoja ir moka (pristato, persiunčia ar perveda į jų atsiskaitomąją sąskaitą bet kuriame Lietuvos Respublikos banke) jų gyvenamosios vietos teritoriniai skyriai Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

Nr. [2021](#), 2002-12-20, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5578 (2002-12-24), i. k. 1021100NUTA00002021

5. Žalos atlyginimo skyrimo, mokėjimo, pristatymo ir kitos aptarnavimo išlaidos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

6. Kai žalos atlyginimo mokėjimo prievolės pereina valstybei pagal šios tvarkos 1.1 punktą, žalos atlyginimo gavėjo gyvenamosios vietos teritoriniams skyriams pateikiami šie dokumentai:

6.1. žalos atlyginimo gavėjai (kai nėra likviduotos įmonės ar neveikiančios įmonės administracijos) pateikia prašymą, teismo sprendimą dėl žalos atlyginimo priteisimo arba buvusio žalos atlyginimo mokėtojo sprendimą (įsakymą), patvirtinančius, kad žalos atlyginimas buvo mokamas, ir Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinės komisijos (toliau vadinama – teritorinė komisija) išduotą pažymą apie darbingumo netekimo procentus. Nepilnamečių vaikų, kitų neveiksnių asmenų, kurie turi teisę, netekę maitintojo, gauti žalos atlyginimą, vardu prašymus ir kitus dokumentus pateikia jų tėvai arba globėjai (rūpintojai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

6.2. įmonė, privalėjusi mokėti žalos atlyginimą, pateikia prašymą ir sąrašą asmenų, kuriems ji turėjo mokėti žalos atlyginimą, nurodydama jų pavardes, vardus, adresus, laiką, iki kurio turės būti mokamas žalos atlyginimas, ir žalos atlyginimo dydį, teritorinės komisijos išduotas pažymas apie darbingumo netekimo procentus, teismo sprendimus arba kitus dokumentus, pagal kuriuos buvo mokamas žalos atlyginimas. Papildomai įmonė pateikia šiuos dokumentus:

6.2.1. kai įmonei iškelta bankroto byla, – teismo nutartį dėl bankroto bylos iškėlimo, teismo paskirto įmonės administratoriaus pažymą, patvirtinančią, kad įmonės veikla sustojusi ir jokių pajamų ji negauna, taip pat dokumentus ir duomenis apie žalos atlyginimo mokėjimo nutraukimą;

6.2.2. kai įmonė likviduojama dėl bankroto, – teismo sprendimą pripažinti įmonę bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto, taip pat dokumentus ir duomenis apie žalos atlyginimo mokėjimo nutraukimą;

6.2.3. kai įmonė neveikia ir jai netaikoma bankroto procedūra, – teismo antstolių kontoros dokumentus, patvirtinančius, kad įmonė nevykdo ūkinės veiklos ir dėl lėšų bei turto stokos nėra galimybės išieškoti teismo priteistą žalos atlyginimą, taip pat dokumentus ir duomenis apie žalos atlyginimo mokėjimo nutraukimą;

6.2.4. kai įmonė likviduota ir (ar) išregistruota, kai nėra jos teisių ir pareigų perėmėjo, tačiau žalos atlyginimas nebuvo nei išmokėtas, nei kapitalizuotas, nei ši prievolė perduota aukštesniajai organizacijai – pažymą apie įmonės išregistravimą iš įmonių rejestro, duomenis apie tai, kad žalos atlyginimas nesumokėtas iš karto ir nekapitalizuotas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 508 straipsnyje nustatyta tvarka, taip pat dokumentus ir duomenis apie žalos atlyginimo mokėjimo nutraukimą

6.2.5. kai nukentėjusieji susirgo profesine liga arba buvo sužaloti dėl nelaimingo atsitikimo darbe, dirbdami buvusiose valstybinėse įmonėse ir buvusiose žemės ūkio įmonėse (kolūkiuose, valstybiniuose ūkiuose) iki jų privatizavimo, – dokumentus, patvirtinančius įmonės privatizavimą (akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, žemės ūkio bendrovės pateikia įmonės rejestro tvarkytojo išduotą registravimo pažymėjimą), teritorinės komisijos išduotą pažymą apie darbingumo netekimo procentus, kurių nukentėjusysis neteko dirbdamas buvusioje valstybinėje įmonėje ar buvusioje žemės ūkio įmonėje (kolūkyje, valstybiniame ūkyje) iki jos privatizavimo

6.2.6. nustačius profesinę ligą po įmonės privatizavimo nukentėjusiesiems, dirbantiems toje pačioje ar kitoje įmonėje, kurioje darbo aplinka dėl jos kenksmingo veiksnio (veiksnių) poveikio taip pat turėjo įtakos darbuotojo sveikatos sutrikimui, – dokumentus, patvirtinančius įmonės privatizavimą (akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, žemės ūkio bendrovės pateikia įmonės rejestro tvarkytojo išduotą registravimo pažymėjimą), teritorinės komisijos išvadą apie darbingumo, kurio nukentėjusysis neteko dirbdamas buvusioje valstybinėje įmonėje ar buvusioje žemės ūkio įmonėje (kolūkyje, valstybiniame ūkyje) iki jos privatizavimo, dalį, atsižvelgiant į darbo sąlygas ir toje įmonėje dirbtą laiką. Šią išvadą įmonė gauna, kai kreipiasi į teritorinę komisiją pateikdama vardinį nukentėjusiųjų sąrašą ir duomenis apie nukentėjusiųjų dirbtą laiką bei darbo aplinkos kenksmingumą toje įmonėje iki ir po privatizavimo, taip pat kitus teritorinės komisijos nurodytus dokumentus, tarp jų ir iš kitų įmonių, kuriose darbas galėjo turėti įtakos darbuotojo

sveikatos sutrikimui. Kilus ginčui tarp žalos atlyginimo mokėtojų, darbingumo netekimo ir žalos atlyginimo dalis kiekvienu atveju nustato teismas

Punkto pakeitimai:

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

6¹. Kai žalos atlyginimo mokėjimo prievolės pereina valstybei pagal šios tvarkos 1.2 ir 1.3 punktus, žalos atlyginimo gavėjo gyvenamosios vietos teritoriniams skyriams pateikiami šie dokumentai: prašymas, teismo sprendimas arba buvusio žalos atlyginimo mokėtojo sprendimas (įsakymas) ir pažyma apie darbingumo netekimo procentus. Šios tvarkos 1.2 punkte nurodytu atveju papildomai pateikiama pažyma apie įmonės išregistravimą iš įmonių rejestro, duomenys apie tai, kad žalos atlyginimas nesumokėtas iš karto ir nekapitalizuotas iki 2001 m. birželio 30 d. galiojusio Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 508 straipsnyje nustatyta tvarka, dokumentai ir duomenys apie žalos atlyginimo mokėjimo nutraukimą, o šios tvarkos 1.3 punkte numatytu atveju – buvusios žemės ūkio įmonės (kolūkio, valstybinio ūkio) privatizavimą (reorganizavimą) įrodantys dokumentai.

Papildyta punktu:

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

7. Kai žalos atlyginimo gavėjas negali pateikti visų dokumentų, numatytų šios tvarkos 6.1 punkte, juos, taip pat 6.2.3 punkte (kai nėra neveikiančios įmonės administracijos) ir 6.2.4 punkte (kai nėra likviduotos įmonės) nurodytus dokumentus iš rejestro tvarkytojo, kitų institucijų išsireikalauja teritorinis skyrius. Prireikus vietos savivaldos vykdomoji institucija kreipiasi informacijos į pareiškėjo nurodyto buvusio žalos atlyginimo mokėtojo buveinės archyvą. Lietuvos Respublikos įmonės, įstaigos ir organizacijos privalo pranešti teritoriniams skyriams jų turimus duomenis šiais klausimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

8. Teritorinio skyriaus vedėjas (pavaduotojas) priima motyvuotą sprendimą mokėti žalos atlyginimą (arba atsisakyti jį mokėti) per mėnesį nuo kreipimosi dėl jo mokėjimo dienos. Šis terminas pratęsiamas dar vienam mėnesiui, jeigu teritorinis skyrius privalo išsireikalausti atitinkamus dokumentus šios tvarkos 7 punkte nurodytais atvejais. Sprendimas atsisakyti mokėti žalos atlyginimą gali būti apskūstas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai bei teismui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

9. Teritorinio skyriaus motyvuotame sprendime dėl žalos atlyginimo mokėjimo turi būti nurodyti dokumentai, kuriais remiantis priimtas sprendimas mokėti žalos atlyginimą, nurodytas žalos atlyginimo gavėjas, žalos atlyginimo suma, mokėjimo terminai. Žalos atlyginimo apskaičiavimo ir mokėjimo kontrolę vykdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

10. Teritorinis skyrius pateikia bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės administratoriui pažymą apie žalos atlyginimo mokėjimo prievolės perėmimą, kuri yra pagrindas įtraukti teritorinį skyrių į bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės kreditorių sąrašą reikalavimams atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga tenkinti

Papildyta punktu:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Punkto pakeitimai:

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

11. Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 18¹ straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais atvejais žalos atlyginimas pradedamas mokėti nuo tos datos, kurią pagal gautus duomenis jo mokėjimas buvo nutrauktas. Minėtojo straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytais atvejais žalos atlyginimas pradedamas mokėti nuo 1999 m. gruodžio 1 dienos.

Šios tvarkos 1.2 punkte nurodytu atveju žalos atlyginimas mokamas nuo tos datos, kurią pagal gautus duomenis jo mokėjimas nutrauktas. Šios tvarkos 1.3 punkte nurodytu atveju žalos atlyginimas mokamas nuo 2003 m. sausio 1 dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Nr. [571](#), 2003-05-08, *Žin.*, 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

12. Neteko galios nuo 2003-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [2021](#), 2002-12-20, *Žin.* 2002, Nr. 123-5578 (2002-12-24), i. k. 1021100NUTA00002021

Papildyta punktu:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Punkto pakeitimai:

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

VALSTYBĖS ATGRĘŽTINIO REIKALAVIMO TEISĖS ĮGYVENDINIMAS

13. Valstybė, atlyginusi žalą Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 18¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytais atvejais, turi atgręžtinio reikalavimo teisę į įmonę, atsakingą už padarytą žalą, tokio dydžio, kiek išmokėjo žalos atlyginimo. Įstatymų nustatyta tvarka šią teisę įgyvendina teritorinis skyrius, priėmęs sprendimą mokėti žalos atlyginimą ir jį išmokėjęs.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

14. Atgręžtinio reikalavimo teise išreikalautas lėšas teritorinis skyrius grąžina į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

Papildyta skyriumi:

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [94](#), 2000-01-28, *Žin.*, 2000, Nr. 10-239 (2000-02-02), i. k. 1001100NUTA00000094

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. 997 "Dėl Žalos atlyginimo nukentėjusiesiems dėl sveikatos sužalojimo darbe ar susirgimo profesine liga, kai ši prievolė pereina valstybei, tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1628](#), 2001-12-29, *Žin.*, 2002, Nr. 1-6 (2002-01-04), i. k. 1011100NUTA00001628

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. 997 "Dėl Žalos atlyginimo nukentėjusiesiems dėl sveikatos sužalojimo darbe ar susirgimo profesine liga, kai ši prievolė pereina valstybei, tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [2021](#), 2002-12-20, Žin., 2002, Nr. 123-5578 (2002-12-24), i. k. 1021100NUTA00002021

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. 997 "Dėl Žalos atlyginimo nukentėjusiesiems dėl sveikatos sužalojimo darbe ar susirgimo profesine liga, kai ši prievolė pereina valstybei, tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [571](#), 2003-05-08, Žin., 2003, Nr. 47-2070 (2003-05-14), i. k. 1031100NUTA00000571

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. 997 "Dėl Žalos atlyginimo nukentėjusiesiems dėl sveikatos sužalojimo darbe ar susirgimo profesine liga, kai ši prievolė pereina valstybei, tvarkos patvirtinimo" pakeitimo